

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

28 juny 2024

TAULA DE CONTINGUTS

1 Marc legal.....	2
2 Justificació: context sociolingüístic.....	3
2.1 Entorn.....	3
2.2 Professorat.....	5
2.3 Alumnat.....	8
2.4 Personal no docent.....	11
Objectius: aprenentatge de les llengües oficials i normalització lingüística.....	11
El tractament de la llengua catalana.....	12
4.1 Vertebradora de l'activitat educativa en el centre.....	12
4.2 Llengua vehicular i d'aprenentatge de les àrees, àmbits, matèries, mòduls i projectes de caràcter no lingüístic.....	13
4.3 Llengua de l'àmbit administratiu i de comunicació del centre.....	15
5 El tractament global de les llengües curriculars.....	16
5.1 Mesures per a la coordinació de l'ensenyament de les llengües.....	16
5.2 Les llengües curriculars com a llengües vehiculars i d'ensenyament-aprenentatge de les àrees, àmbits, matèries, mòduls i projectes de caràcter no lingüístic.....	19
5.3 Motivació de la decisió d'incorporar, si és el cas, l'ensenyament de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera tenint en compte la realitat del centre.....	21
a) Mesures de coordinació, organitzatives i metodològiques.....	21
b) Decisions sobre l'avaluació de les matèries no lingüístiques en llengua estrangera.....	21
5.4 Especificació de la llengua en què s'imparteix cada àrea, àmbit, matèria o mòdul.....	21
6 Plantejaments didàctics i criteris metodològics.....	24
6.1 la metodologia didàctica de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars i de la competència comunicativa.....	24
6.2 Activitats de foment de l'hàbit lector.....	27
6.3 Estratègies organitzatives i curriculars per garantir la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars.....	28
7 Criteris d'avaluació del domini de les llengües oficials acabada l'escolarització.....	29
8 Criteris per a l'atenció específica d'alumnes d'incorporació tardana amb dèficit de coneixement de llengua catalana i, si també fos el cas, de llengua castellana.....	29
9 Criteris i instruments per fer el seguiment i l'avaluació del PLC.....	

1 MARC LEGAL

- La Llei de Normalització Lingüística (Llei 3/1986, de 29 d'abril), que determina que el Govern ha de garantir que els escolars de les Illes Balears puguin utilitzar normalment el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria.
- El Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- L'ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- Decret 45/2016, de 22 de juliol, per al desenvolupament de la competència comunicativa en llengües estrangeres als centres educatius sostinguts amb fons públics de les Illes Balears. Article 2.
- La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre per la que se modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOMLOE).
- Llei 1/2022. de 8 de març, d'educació de les Illes Balears. L'art. 135.3 estableix que a llengua catalana ha de ser la llengua d'ensenyament i aprenentatge emprada com a mínim en la meitat de l'horari escolar, per garantir l'assoliment dels objectius de la normalització lingüística.
- Decret 32/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

- Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i que regula la composició i les competències de la Comissió de Normalització Lingüística.

2 JUSTIFICACIÓ: CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

2.1 ENTORN

L'IES Damià Huguet està situat a Campos, i acull a ESO majoritàriament alumnes que provenen dels centres adscrits del mateix municipi i de ses Salines: CEIP Joan Veny i Clar, CEIP Ses Salines i CEIP Sa Colònia. Als estudis postobligatoris també es matriculen alumnes del centre concertat de Campos, Fra Joan Ballester.

Aquest Projecte Lingüístic de Centre (PLC) neix de la necessitat d'elaborar-ne un de nou que s'adapti a la nova realitat del centre, i que parteix de la guia d'elaboració del PLC fixada per Inspecció Educativa, actualitzada el mes de febrer de 2024. Algunes de les mesures que es marquen en aquest PLC provenen d'algunes ja iniciades en cursos anteriors. Ara bé, la nova situació sociolingüística que s'ha generat, especialment a causa del fenomen migratori que hem viscut en els darrers anys (la població de Campos s'ha incrementat més d'un 50% en els darrers 20 anys), juntament amb el fet de no poder considerar un projecte lingüístic com un document tancat i definitiu, creen la necessitat d'adaptar-lo a aquest nou moment.

Les característiques i necessitats que defineixen essencialment aquesta nova situació són:

- L'origen dels alumnes i de les seves famílies ha canviat substancialment, per la qual cosa cal adaptar l'ensenyament de les llengües i els programes d'acollida lingüística a la nova realitat, i tenir-ne una visió de centre.

- Les competències clau com a fita que han d'assolir els alumnes esdevenen un nou marc que permet la reflexió del procés d'ensenyament i aprenentatge de la llengua

3

de totes les assignatures i mòduls.

- El paper de la llengua oral en l'ensenyament ha d'adquirir un nou tractament.
- L'ensenyament i aprenentatge de les llengües s'ha de fer des de totes les àrees del currículum.
- L'ensenyament de les llengües ha de canviar forçosament amb la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- La reflexió de tots els membres de la comunitat educativa sobre els usos lingüístics esdevé fonamental si es vol la continuïtat de la llengua catalana, entesa com a element de cohesió social.
- Els alumnes també han de reflexionar sobre la importància i la necessitat de conèixer tantes llengües com sigui possible.

Per això, el PLC estableix, a partir de la situació sociolingüística del nostre centre, els objectius, el pla d'acció, els recursos de què disposem i l'avaluació de tot el procés educatiu pel que fa a la regulació de l'ensenyament i de l'ús de les llengües.

El PLC contempla la diversitat lingüística i cultural dels membres de la comunitat educativa com una riquesa que cal aprofitar per a l'educació dels nostres alumnes, als quals ha de garantir una igualtat d'oportunitats independentment del seu origen lingüístic i social, i alhora ha de combatre la marginació social o escolar. El PLC ha de ser un instrument que garanteixi el dret estatutari de totes les persones de poder fer ús del català, d'aprendre altres llengües, i de ser valorades pels coneixements que poden aportar a la comunitat educativa. La llengua catalana ha de ser una eina a l'abast de tothom, ha de servir d'instrument d'integració i de convivència. Per tant, l'ensenyament en llengua catalana ha de ser entès com la voluntat d'oferir igualtat d'oportunitats d'integració social i

cultural.

La nova realitat educativa i lingüística del centre obliga a repensar la tasca docent en tots els aspectes, especialment pel que fa al tractament de llengües. El nou PLC s'haurà de basar en un acord sobre els principis que han de regir l'ensenyament i l'aprenentatge de

4

les llengües amb la finalitat d'aconseguir una competència comunicativa plurilingüe, que pugui garantir el domini de les dues llengües oficials del territori en acabar l'ensenyament obligatori seguint el precepte legal i promocionar l'ús social de la llengua catalana, fent-la la llengua comuna compartida.

2.2 PROFESSORAT

La llengua no és un conjunt de coneixements, sinó una habilitat orientada a la comunicació. D'aquí que l'aprenentatge de la llengua equival a un aprenentatge dels diferents usos de la llengua. El desenvolupament de les capacitats lingüístiques acompanya el desenvolupament d'altres àrees cognitives, i la seva didàctica no és competència exclusiva del professorat de llengua.

La concepció de la llengua ha de ser àmplia, interactiva i col·laborativa, i s'ha de contemplar des d'una perspectiva pluridisciplinar que inclogui tant els coneixements gramaticals com els coneixements pragmàtics i les actituds sociolingüístiques. El PLC ha d'articular els mecanismes necessaris per afavorir aquesta perspectiva global.

En aquesta qüestió, el paper del professorat esdevé cabdal. Com a docents, hem de garantir que el nostre alumnat assoleixi plena competència lingüística, tant activa com passiva, en les dues llengües oficials de la nostra comunitat. I, atesa la situació sociolingüística que vivim, hem de tenir present que la competència en llengua catalana no es pot pressuposar per a tot l'alumnat, ni dins ni fora del centre. Per això, i considerant que les possibilitats d'ús de la llengua catalana fora del centre poden arribar a ser molt minses, entenem que l'escola arriba a ser, en molts casos, l'únic lloc on l'alumnat no catalanoparlant pot tenir un contacte passiu amb la llengua, i on pot aprendre a desenvolupar la seva competència activa (i recordem que, segons l'article 4.3 del nostre Estatut d'Autonomia, que és una Llei Orgànica d'obligat compliment, «les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, han de prendre les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i han de crear les condicions que

permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.»).

A més, el professorat actua com un referent exemplar: els alumnes aprenen també de les actituds lingüístiques que el professorat manifesta, i cal ser-ne ben conscients. La llengua catalana viu una situació de desequilibri evident, el seu percentatge d'ús reula cada any i, per tant, és cabdal una sensibilització que en permeti la recuperació per tal d'assegurar

5

el compliment de l'objectiu lingüístic de l'escolarització: que l'alumnat tengui un ple domini actiu i passiu dels dos idiomes oficials.

Aquest curs, 2023-2024, hem fet una enquesta al professorat del centre, la qual ens permet fer una anàlisi de la situació lingüística del Claustre i a més veure quan, com i de quina manera empra la llengua catalana.

La llengua materna dels professors és:

- Català 69,3 % (a la darrera era un 72,1%)
- Castellà 18,7 % (a la darrera era un 24,6%)
- Català i castellà 10,7 % (a la darrera era un 1,65%)
- Alemany 1,3 % (a la darrera 0 %)

La titulació que tenen de llengua catalana és:

- 22,7 % Certificat de nivell C2 (antic nivell D) (a la darrera era d'un 15,74%) -
- 54,7 % Certificat de nivell C1 (antic nivell C) (a la darrera era d'un 63,9%) -
- 6,6 % Altres títols equivalents a C1 (a la darrera era d'un 2,64 %) - 10,7 %
- Només Reciclatge de català (a l'última era d'un 2,64%)
- 4 % Certificat de nivell B2 (antic nivell B) (a l'última era d'un 9,8%) - 0 %
- Certificat de nivell B1 (antic nivell A) (a l'última era d'un 2,64%) - 0 %
- Certificat de nivell A2 (antic nivell A bàsic) (a l'última era d'un 0 %) - 1,3 %
- Cap (a l'última era d'un 0 %)

Quant a **la llengua habitual que fan servir a les classes** l'enquesta ens ha donat el següents resultats:

- Pel que fa a la **llengua oral**: un 75,7 % afirma que utilitza el català (abans un 50 %); un 5,4 % només en castellà (a l'última era d'un 15 %), un 8,2 % en anglès (totalment o en gran part). Un 10,9 % fa les classes en català i castellà (en funció del nivell o matèria).
- Quant als **llibres de text** (en paper o llicències digitals) i dossiers emprats: un 79,5 % empren textos en català (a l'última era d'un 48 %), un 6,8 en castellà (a l'última era d'un 9%), un 8,2 % en anglès i un 1,4 % en alemany. Un 4,2 % empra combinacions de materials en català i castellà (2,8 %) o en català i anglès (1,4 %).

6

- Referent al **material complementari** les dades són molt similars a les exposades anteriorment: 74,3 % majoritàriament en català, 6,8 % majoritàriament en català, 6,8 % majoritàriament en anglès i 1,4% majoritàriament en alemany i un 10,7 % diferents combinacions de castellà i català o català i anglès.
- Pel que fa als **mitjans audiovisuals** (pel·lícules, documentals, vídeos o podcasts) 47 persones, és a dir, un 63 % els posen sempre, molt sovint o sovint en català, mentre que 19, és a dir, un 25 % no ho fan gairebé mai i 8 persones, un 12 % no fa servir aquests recursos (a l'anterior enquesta un 49% feien servir el català; un 28% el castellà i un 20% altres llengües).
- Quant als **recursos digitals** (jocs, kahoots, geniallys, liveworksheets o similars) 42 persones, és a dir, un 56 % els posen sempre, molt sovint o sovint en català, mentre que 17 persones, un 22 % no ho fan mai o gairebé mai i 15 persones, un 20 % no usa aquest tipus de recursos.
- En quant a les **lectures** recomanades un 46,6 % del professorat no en posa, el 37 % les posa en català, el 6,8 % en anglès, el 4,1 % en castellà i un 5,5 % en una combinació equilibrada de castellà, català i anglès (professors del projecte lector).

La majoria de professors, un 73,2 %, afirmen tenir **dificultats per trobar material didàctic, audiovisual o recursos digitals en català**. Un 42,9 % en cas de no trobar material en català posen el que troben en castellà, anglès o qualsevol altre idioma. Però un 30 % **tradueix els materials al català** sempre i un 27,1 % ho fa quan li és possible en funció de les dificultats tècniques o el temps que li suposi fer-ho.

Si un alumne demana quelcom en castellà, el 53 % del professorat **respon en català sempre o quasi sempre**, mentre que el 21 % no ho fa mai o molt poques vegades. En la

comunicació amb els pares el 78 % del professorat sempre **inicia les converses en català** i el 72 % del professorat l'usa sempre o quasi sempre en aquest tipus de comunicacions, mentre que només un 5,3 % no ho fa mai o gairebé mai. S'ha de dir que si els pares responen en castellà el 41 % **no gira la llengua mai o gairebé mai**, mentre que el 37,3 % sí que ho fa sempre o gairebé sempre.

En la seva vida privada un 82,6 % del professorat parla en català sempre o gairebé sempre amb la seva família o amics i només un 5,3 % no ho fa mai o gairebé mai. A més

el 66,6 % l'utilitza sempre o gairebé sempre a les xarxes socials, mentre un 10,6 % no ho fa quasi mai (un 10,6 % afirma no fer servir mai cap xarxa social).⁷

Pel que fa al consum de productes, el català la majoria de professors en fan habitualment pel que fa a la lectura de llibres o còmics, la compra revistes i diaris o al consum de televisió i ràdio (41%, 44 % i 44% respectivament). Quant al consum de música en català és significatiu però minoritari (36 %), mentre que el consum de vídeos, sèries o cinema en català és força minoritari (28 %).

2.3 ALUMNAT

En el context actual de gran multilingüisme, l'escola juga un paper crucial en la construcció de grups cohesionats on la llengua catalana actuï com a element cohesionador social. Alhora, cal valorar les llengües que aporten els infants. La integració i la unió han de ser els pilars de la institució educativa, mai la segregació de l'alumnat.

Per tal que la llengua catalana, encara minoritzada, sigui apresada per tots els ciutadans de les Illes Balears sense discriminació ni segregació escolar, assolint un nivell suficient per al seu ús en ensenyaments superiors i altres àmbits socials, és necessari aprendre-la a l'escola des dels primers anys d'escolarització, tal com avalen els experts en lingüística.

Aclarir alguns conceptes clau és essencial per planificar les necessitats lingüístiques de l'alumnat:

- **L1:** Llengua primera, que pot indicar l'ordre d'adquisició o bé la llengua que el parlant considera com a pròpia i personal. Es pot denominar llengua familiar,

materna o inicial.

- **L2:** Llengua apresada en segon lloc, després d'una primera. Pot aprendre's a l'escola o en contacte amb parlants d'altres comunitats. La L2 pot convertir-se en L1 amb el temps, especialment si és la llengua majoritària de la comunitat. Això ha succeït amb alumnes catalanoparlants de les Illes que, per la presència majoritària del castellà, han esdevingut bilingües equilibrats. No obstant això, no ha passat amb alumnes castellanoparlants nats a les Illes, ja que la forta presència del castellà, tot i els esforços de l'escola per aconseguir l'equilibri amb la llengua pròpia, no els permet arribar a un bilingüisme equilibrat.

8

Potenciar el català com a llengua vehicular del centre educatiu ajuda a equilibrar el desequilibri a favor del castellà al nostre entorn. Els infants de famílies castellanoparlants i/o catalanoparlants tenen assegurat el domini del castellà per la seva presència als mitjans, xarxes socials, ús social al pati i l'ensenyament escolar.

Cal tenir en compte que el 90% de les lletres i sons de les llengües romàniques s'escriuen igual i que hi ha una competència subjacent comuna que facilita la transferència de les habilitats bàsiques de la L1 a la L2. Això explica la facilitat d'aprendre llengües romàniques entre si, en comparació amb altres famílies lingüístiques.

Aquests fonaments sociolingüístics, avalats per estudis de lingüistes de prestigi, demostren que un programa que fomenti l'ensenyament en català a Mallorca, amb alumnat castellanoparlant, no presentaria problemes per a l'assoliment de la L2.

En definitiva, la immersió en català a l'escola, des dels inicis, és la clau per a una societat cohesionada on la llengua pròpia sigui un element d'unitat i alhora respecti la diversitat lingüística.

La major part dels alumnes del nostre institut ve de centres de Campos, de la Colònia de Sant Jordi i de Ses Salines. Tots aquests alumnes han estat escolaritzats en català, per la qual cosa haurien de tenir un bon domini, tant oral com escrit, d'aquesta llengua.

També hi ha un grup d'alumnes nouvinguts, aproximadament una quinzena cada curs, que tenen un desconeixement total de la nostra llengua.

Aquest curs, 2023-2024, hem fet una enquesta als alumnes del centre, la qual ens permet fer una anàlisi de la situació lingüística dels grups-classe i, a més, veure quan, com i de quina manera empren la llengua catalana.

La llengua materna dels alumnes és:

- Català: 30,8 % (un 3,8 % no reconeixen la unitat de la llengua i responen mallorquí amb diferents grafies i menorquí, etc.) (a l'enquesta feta el 2014/2015 era un 33%).
- Castellà: 35 % (a l'enquesta feta el 2014/2015 era un 24'5%)
- Català i castellà: 15,3 % (a l'enquesta feta el 2014/2015 era un 29'4%)
- Català i una altra llengua estrangera: 0'6 %
- Català, castellà i una altra llengua estrangera: 0,4 %

9

- Castellà i una altra llengua estrangera: 1,2 %
- Altres: 16,7 % (a l'enquesta feta el 2014/2015 era un 13'1%) (àrab, amazic o berber, alemany, anglès, romanès, búlgar, portuguès, xinès, tailandès i quítxua).

Sense comptar les classes de català, castellà i anglès, un 46'4% dels alumnes **es relacionen amb el professorat sempre o gairebé sempre en català** i un 20 % la majoria de vegades (a l'anterior enquesta aquests dos blocs sumaven un 66,4%). En canvi un 19,7 % només ho fa alguna vegada (abans un 24,8 %) i un 10,5 % mai o gairebé mai (abans un 8,9 %).

Les dades que aporten sobre **ús del català a l'aula** són pràcticament coincidents amb les aportades pel professorat, tant a nivell d'impartició oral de les classes, com de llibres de text o llicències digitals, material complementari o recursos digitals. Només hi ha una minoria de docents que no empren sempre la llengua fixada per impartir la seva matèria en les seves sessions i sembla que la giren amb algunes alumnes.

Pel que fa a la llengua de relació entre els alumnes els resultats són similars als anteriors. Un 43,9 % d'ells **inicia les converses en català**, mentre que un 34,6 % no ho fa mai o gairebé mai. Si l'interlocutor respon en castellà el 69,5% **respon en castellà** i només un 11,6 % no giren la llengua i continuen la conversa en català.

Respecte a **la vida fora de l'institut** un 43 % de l'alumnat no fa servir la llengua catalana mai o gairebé mai, i el 46'8% fan la major part de la seva vida privada en català.

Pel que fa al consum de productes, **en cap àmbit el català és la llengua majoritària** (llibres, revistes, diaris, música, ràdio, televisió, vídeo, cinema, Internet, xarxes socials, etc.). Només un 15 % escolta música en català sempre o gairebé sempre (un 77,3 % no ho fa mai o gairebé mai), un 11 % llegeix llibres o còmics en català, i un minso 3,4% llegeix revistes o diaris, veu la TV, escolta ràdio o consumeix cinema en català.

A les xarxes socials l'ús del català millora un poc però **segueix essent força minoritari**: un 27,2% hi usen el català sempre, gairebé sempre o la majoria de vegades, mentre que un 62 % no ho fa mai o gairebé mai.

10

2.4 PERSONAL NO DOCENT

El paper del personal no docent també, és rellevant, ja que habitualment són el primer contacte que té un futur membre de la comunitat educativa amb el centre. També són els encarregats de gestionar els tràmits de matrícula i certificació, entre d'altres, i d'atendre les visites presencials al centre i les telefonades. Finalment, no podem oblidar que fan tasques de suport a professors i alumnes, per la qual cosa també fan de models comunicatius per a aquestes persones.

En el curs 2023-2024, la CNL ha realitzat una enquesta al personal no docent del centre, la qual ha permès extreure una sèrie de dades.

La **llengua materna** del personal no docent és majoritàriament el castellà.

La **titulació** de llengua catalana que té el personal no docent enquestat és la següent:

- El 50 % té un certificat equivalent al C2 (antic nivell E o LA)
- El 50% té el certificat de nivell B1

Quant a l'**ús que es fa de la llengua** catalana dins l'institut, el 100% **comença les**

converses en català i quan algú se'ls adreça en castellà el 100% **respon en català**, a no ser que verifiquin que el seu interlocutor no comprèn aquesta llengua, moment en el que canvien al castellà.

3 OBJECTIUS: APRENENTATGE DE LES LLENGÜES OFICIALS I

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

L'anàlisi de la realitat lingüística al nostre centre explicat als paràgrafs anteriors ens ha portat a fixar els següents objectius:

- Garantir que la **llengua vehicular** del nostre centre sigui el **català**, tant a nivell de classes, com entre alumnes, professors i personal no docent, per tal que aquesta situació afavoreixi l'assoliment de competència comunicativa en aquesta llengua per a tot l'alumnat en un àmbit relativament formal.

11

- Assegurar que totes les **classes**, excepte les de Llengua Castellana i Llengües Estrangeres i Igualtat de Gènere en anglès a 1r d'ESO, siguin **en català**, així com també tots els **materials** usats i lliurats.
- Vetllar perquè la **llengua emprada en totes les activitats extraescolars i complementàries**, vinculades al centre, siguin el català.
- Aconseguir que tot el professorat s'adreci a l'alumnat en català.
- Normalitzar tota la retolació i informació de taulells d'anuncis al català.
- Potenciar i promoció l'ús de la llengua catalana a tots els nivells i efectes.
- Oferir la informació adequada a les famílies sobre aquest PL, per tal que tinguin el coneixement oportú de quina és la llengua vehicular del centre i quines són les llengües que s'hi imparteixen.

Els responsables de l'execució i de vetllar per al compliment de tots els objectius, com de qualsevol altra normativa, seran els membres de l'Equip Directiu del centre. La Comissió de Normalització Lingüística vetllarà per la correcta implementació d'aquest Projecte Lingüístic de Centre i n'informarà l'Equip Directiu.

4 EL TRACTAMENT DE LA LLENGUA CATALANA

4.1 VERTEBRADORA DE L'ACTIVITAT EDUCATIVA EN EL CENTRE

La normalització de la llengua catalana és una fita que encara té molts de problemes a resoldre i reptes a aconseguir, i les enquestes d'usos lingüístic evidencien que som més a prop d'una substitució lingüística que de la normalitat plena a què tenim l'obligació legal d'arribar, amb una pèrdua constant de percentatges d'ús any rere any, especialment entre la població més jove. En una situació lingüística com l'actual es fa necessària la intervenció de les institucions públiques per a evitar la consumació d'aquest procés de substitució lingüística en què vivim. En aquest sentit, l'aportació que pot fer l'escola és permetre que els alumnes tinguin un major contacte amb la llengua catalana. Aquesta solució passa necessàriament per una presència important i decidida del català com a llengua vehicular en totes les assignatures i els mòduls i en tots els àmbits del centre. Els efectes lingüístics positius més destacables d'aquesta pràctica són la millora de l'aprenentatge de la llengua i, en conseqüència, la integració social de tots els alumnes.

Per això, al nostre centre hem de fer l'esforç de convertir el català en el vehicle habitual de transmissió docent, exceptuant les sessions de castellà, de llengües estrangeres i de

12

matèries no lingüístiques en anglès. Així, entenem que fer les classes en llengua catalana implica aquests aspectes:

- El llibre de text i altre material de cada matèria, sempre que sigui possible, seran en llengua catalana.
- Els professors faran totes les explicacions en català.
- Els professors sempre es dirigiran en llengua catalana als alumnes, fins i tot quan els alumnes formulin preguntes en castellà. Els professors miraran de garantir que l'alumne compregui els missatges a través dels recursos que afavoreixen l'ús de la llengua catalana.
- Els exàmens, treballs, tasques i altres proves seran en llengua catalana.

Si la llengua catalana esdevé efectivament la llengua vehicular de l'ensenyament i l'aprenentatge dels continguts dels diferents mòduls i assignatures, cal que els professors siguin conscients que esdevenen models lingüístics, no només per la qualitat de la llengua, sinó també per les seves actituds lingüístiques, i per tant, han de de tenir cura de

la seva expressió oral i escrita i de la seva actitud lingüística perquè, independentment de la matèria que imparteixen, tots són professors de llengua. També és important que, a l'hora d'avaluar els alumnes, es tinguin en compte els aspectes de correcció ortogràfica, adequació, coherència i cohesió.

4.2 LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE DE LES ÀREES, ÀMBITS,

MATÈRIES, MÒDULS I PROJECTES DE CARÀCTER NO LINGÜÍSTIC

L'ús d'una llengua vehicular i d'aprenentatge en àrees, àmbits, matèries, mòduls i projectes de caràcter no lingüístic és un tema de gran importància en el context educatiu. A continuació, s'exposen alguns punts clau i pràctiques recomanades, per a treballar amb el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

Importància de la llengua vehicular

1. Integració i cohesió social: L'ús de la llengua vehicular ajuda a fomentar la integració i la cohesió social entre els estudiants, ja que tots tenen un codi comú per comunicar-se i aprendre.

13

2. Competència lingüística: Permet que els estudiants desenvolupin una competència més gran en la llengua vehicular, que és essencial tant per a la seva educació com per a la seva vida futura.

3. Accés al coneixement: Facilita l'accés al coneixement de les diferents disciplines, ja que els estudiants poden entendre millor els conceptes i les instruccions.

Estratègies d'implementació del català

1. Claredat i coherència: s'ha d'assegurar que l'ús de la llengua vehicular sigui consistent en totes les àrees i matèries. Això inclou des de les instruccions a l'aula fins als materials didàctics i les avaluacions.

2. Formació del professorat: És crucial que els professors rebin una formació actualitzada i adequada per ensenyar en la llengua vehicular, especialment en àrees

tècniques o específiques on el vocabulari pot ser més complex.

3. Materials adaptats: Utilitza materials didàctics adaptats a la llengua vehicular. Això inclou llibres de text, guies d'estudi, vídeos educatius i altres recursos que estiguin disponibles en aquesta llengua, la catalana. S'ha de dotar el professorat d'estratègies i eines per adaptar el material a la llengua catalana i aprofitar les oportunitats de les tecnologies innovadores, com la IA i les TIC.

4. Suport lingüístic: Proporciona suport addicional als estudiants que tenen dificultats amb la llengua vehicular. Això pot incloure classes de reforç, tutories i recursos lingüístics addicionals, tals com PALIC, taller de llengua per a nouvinguts, etc.

Exemples pràctics

- **Projectes interdisciplinaris:** Desenvolupar projectes on els estudiants hagin de treballar en diverses matèries utilitzant el català.

- **Materials audiovisuals:** Incorporar vídeos, podcasts i altres materials audiovisuals en català que ajudin a explicar conceptes complexos d'una manera més accessible i atractiva.

- **Tècniques de col·laboració:** Fomentar el treball en grup i les discussions en català, creant un ambient on els estudiants se sentin còmodes utilitzant-la per comunicar-se i compartir idees.

14

- **Simulacions i jocs de rol:** Realitzar simulacions on els estudiants hagin de negociar, presentar informació i prendre decisions en català.

- **Recursos digitals:** Utilitzar plataformes digitals i aplicacions educatives en català que ajudin a reforçar el vocabulari i els conceptes específics de les matèries no lingüístiques.

En conclusió, l'ús de la llengua vehicular en l'ensenyament de matèries no lingüístiques no només afavoreix l'aprenentatge acadèmic, sinó que també contribueix al desenvolupament integral dels estudiants. Implementar estratègies coherents i proporcionar suport adequat és clau per garantir l'èxit d'aquest enfocament.

4.3 LLENGUA DE L'ÀMBIT ADMINISTRATIU I DE COMUNICACIÓ DEL CENTRE

La llengua catalana és la llengua vehicular del centre, és la llengua d'ús preferent en els actes culturals i socials i en les relacions del centre amb les administracions públiques i les entitats privades, així com també la llengua de les actuacions administratives de règim intern i de projecció externa. Per tant, els objectius que hem de tenir en compte en aquest sentit són:

Tota la documentació que generin la gestió acadèmica i la gestió econòmica i administrativa del centre ha de ser en llengua catalana, llevat del cas que les relacions s'estableixin amb centres o organismes de territoris que no tinguin la llengua catalana com a llengua pròpia.

La retolació i els cartells informatius del centre han de ser en llengua catalana. El centre utilitzarà la llengua catalana en les comunicacions escrites adreçades als diferents membres de la comunitat escolar.

El centre utilitzarà la llengua catalana per presentar-se en actes públics, anunciar actes culturals que organitzi o en els quals participi i per adreçar-se als mitjans de comunicació.

El català serà la llengua d'ús en la preparació i l'execució d'activitats extraescolars. Es prioritzarà que siguin en aquesta llengua les activitats ofertes per altres institucions públiques, excepte aquelles que es refereixin a activitats curriculars d'altres matèries lingüístiques.

15

El català serà la llengua habitual de les reunions del centre: equips docents, reunions de tutors, de delegats, etc. A les reunions de pares, si algú demana la informació en castellà, serà atès pel professorat de forma individual una vegada acabada la reunió.

La biblioteca disposarà d'un fons documental suficient en català per donar resposta a les necessitats d'informació, presentarà una oferta suficient de material de consulta en català i participarà en els projectes de foment de la lectura que es duguin a terme.

Seràn en català la revista que publica el centre, la pàgina web, el compte d'Instagram i el de Facebook.

5 EL TRACTAMENT GLOBAL DE LES LLENGÜES CURRICULARS 5.1

MESURES PER A LA COORDINACIÓ DE L'ENSENYAMENT DE LES LLENGÜES

És essencial establir mesures efectives per a la coordinació de l'ensenyament de les llengües al nostre centre educatiu. Aquestes mesures han de promoure l'aprenentatge del català com a llengua vehicular i potenciar el multilingüisme entre els nostres alumnes, de tal manera que es doni compliment a la llei en el sentit que els alumnes, acabada l'ESO, tinguin una plena competència en les dues llengües oficials de les Illes Balears i, a més, en una llengua estrangera. A continuació, es presenten diverses accions a implementar:

1. Redacció, aprovació i compliment del Pla Lingüístic del Centre.

Objectiu: Establir un document marc que definesqui les línies estratègiques i les accions específiques per a la normalització i promoció de la llengua catalana, així com per a la coordinació de l'ensenyament de les altres llengües presents al currículum (castellà, anglès i altres llengües estrangeres).

Accions:

- Constitució d'una Comissió Lingüística: Formada per professors de les diferents llengües, membres de la Comissió de Normalització Lingüística, representants dels estudiants i membres de l'equip directiu.
- Diagnosi inicial: Anàlisi de la situació lingüística del centre per identificar necessitats i oportunitats.

16

- Definició d'objectius: Establir objectius clars i realistes en relació amb la competència lingüística dels alumnes en cadascuna de les llengües.

2. Formació Continuada del Professorat

Objectiu: Assegurar que tot el professorat estigui preparat per ensenyar i coordinar l'ensenyament de les llengües.

Accions:

- Cursos i tallers: Organitzar cursos i tallers sobre metodologies d'ensenyament de llengües, recursos didàctics, i estratègies per a la integració lingüística.
- Intercanvi de bones pràctiques: Promoure sessions de treball col·laboratiu on els professors comparteixin experiències i recursos.

3. Programes d'Immersion Lingüística

Objectiu: Fomentar l'ús del català en totes les àrees del centre i crear un entorn que faciliti l'aprenentatge integrat de les llengües.

Accions:

- Activitats extracurriculars: Organitzar activitats culturals, excursions i projectes que potenciïn l'ús del català i d'altres llengües en contextos reals.
- Tàndems lingüístics: Establir parelles lingüístiques entre alumnes de diferents nivells per practicar el català i altres llengües.

4. Suport i Recursos Didàctics

Objectiu: Proveir recursos adequats per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües. **Accions:**

- Biblioteca multilingüe: Ampliar el fons bibliogràfic amb materials en català, castellà, anglès i altres llengües.
- Tecnologia educativa: Utilitzar eines digitals i plataformes en línia que faciliten l'aprenentatge de llengües.

5. Avaluació i Seguiment

Objectiu: Avaluar l'eficàcia de les mesures implementades i fer ajustos segons les necessitats.

Accions:

- Enquestes i feedback: Recollir opinions i suggeriments dels alumnes i professors sobre les activitats i recursos.

- Reunions periòdiques: Realitzar reunions trimestrals, en acabar les juntes d'avaluació, de la Comissió Lingüística per avaluar el progrés i plantejar millores.

6. Promoció de la Participació de la Comunitat Educativa

Objectiu: Implicar tota la comunitat educativa en la promoció de l'ús del català i el multilingüisme.

Accions:

- Jornades de portes obertes: Organitzar esdeveniments on es mostrin els projectes i les activitats lingüístiques del centre.
- Col·laboració amb les famílies: Fomentar la participació de les famílies en activitats lingüístiques i culturals.

7. Foment de la Motivació i la Consciència Lingüística

Objectiu: Motivar els alumnes a aprendre llengües i a ser conscients de la importància del multilingüisme.

Accions:

- Concursos i jocs: Organitzar concursos literaris, ortogràfics i de debat en diferents llengües.
- Xerrades i conferències: Convidar experts en lingüística i multiculturalitat per a fer xerrades als alumnes.

Amb aquestes mesures, es pot aconseguir una coordinació efectiva de l'ensenyament de les llengües al nostre centre, assegurant una formació integral i multilingüe per als nostres alumnes.

8. Ensenyament transversal de llengües

Objectiu: Coordinar els departaments lingüístics i no lingüístics per tal d'aconseguir una transversalitat en la consciència de la necessitat del domini de diferents codis comunicatius per comprendre els conceptes i ser capaç d'expressar idees, pensaments i raonaments.

Accions:

- Coordinació entre els departaments lingüístics, per donar a les llengües un tractament transversal quant al seu estudi, descripció i continguts i evitar duplicitats.
- Coordinació entre tots els departaments, aprofitant el marc que es crea amb l'adhesió del centre al Projecte Lector, per tal de fer del domini correcte del codi lingüístic un element essencial en l'adquisició de destreses i coneixements, els mètodes de pensament, l'exercici de la ciutadania i el diàleg, la comprensió oral i escrita, l'expressió oral i escrita, l'expressió de les idees, conceptes i raonaments i la seva transmissió una qüestió essencial, amb un impacte específic en l'avaluació de totes les matèries.

5.2 LES LLENGÜES CURRICULARS COM A LLENGÜES VEHICULARS I D'ENSENYAMENT-APRENENTATGE DE LES ÀREES, ÀMBITS, MATÈRIES, MÒDULS I PROJECTES DE CARÀCTER NO LINGÜÍSTIC

En el sistema educatiu actual, les llengües curriculars no es limiten a l'àmbit de les assignatures específiques de llengua. El seu rol s'estén a totes les matèries, ja siguin de caràcter científic, artístic o tècnic. Això es deu al fet que les llengües no són simples eines de comunicació, sinó que també vehiculen coneixement, cultura i pensament.

Integrar les llengües curriculars en les matèries no lingüístiques comporta diversos beneficis:

- **Fomenta la comprensió profunda dels conceptes:** Quan els alumnes aprenen en la seva pròpia llengua o en una llengua que dominen, poden assolir una comprensió més profunda dels conceptes i idees abstractes. Això es deu al fet que

poden processar la informació de manera més natural i fluida, sense haver de centrar-se en la traducció literal.

- **Desenvolupa habilitats de pensament crític:** L'ús de les llengües en contextos acadèmics diversos promou el pensament crític i l'anàlisi. Els alumnes aprenen a identificar arguments, avaluar informació i expressar les seves idees de manera clara i precisa.

- **Enriqueix la competència comunicativa:** Exposar-se a les llengües en diferents contextos ajuda els alumnes a desenvolupar la seva competència comunicativa en general. Això inclou habilitats com la parla, l'escriptura, la lectura i l'escolta activa.
- **Prepara els alumnes per al món real:** En una societat globalitzada, la capacitat de comunicar-se en diverses llengües és una habilitat essencial per a l'èxit en l'àmbit acadèmic i professional. Integrar les llengües en totes les matèries prepara els alumnes per afrontar els reptes del món real.

Per aconseguir aquests beneficis, és important que els docents de totes les matèries tinguin en compte els següents aspectes:

- **Utilitzar un llenguatge clar i precís:** Els docents han de formular explicacions, instruccions i preguntes de manera clara i precisa.
- **Proporcionar suport lingüístic:** Els alumnes que necessitin suport lingüístic addicional han de tenir accés a recursos com diccionaris, glossaris i materials adaptats.
- **Fomentar la participació de tots els alumnes:** Els docents han de crear un ambient d'aula inclusiu que animi a tots els alumnes a participar, independentment del seu nivell de domini de la llengua.
- **Avaluar el progrés dels alumnes en totes les habilitats lingüístiques:** L'avaluació no s'ha de centrar únicament en els coneixements conceptuals, sinó que també ha de valorar el progrés dels alumnes en les habilitats lingüístiques com la comprensió oral, la producció escrita i la fluïdesa oral.

En conclusió, la integració de les llengües curriculars en totes les matèries és una eina poderosa per a promoure un aprenentatge més significatiu, desenvolupar habilitats de pensament crític i preparar els alumnes per al món real. Els docents tenen un paper clau en aquest procés, ja que han de crear un entorn d'aprenentatge inclusiu i que ofereixi suport lingüístic a tots els alumnes.

5.3 MOTIVACIÓ DE LA DECISIÓ D'INCORPORAR, SI ÉS EL CAS,

L'ENSENYAMENT DE MATÈRIES NO LINGÜÍSTIQUES EN UNA LLENGUA

ESTRANGERA TENINT EN COMPTE LA REALITAT DEL CENTRE

A 1r d'ESO s'ofereix la matèria d'Igualtat de Gènere en llengua anglesa i en llengua catalana. Aquesta matèria pretén que els alumnes aprenguin a identificar estereotips sexistes que poden influir en la seva manera d'actuar, en la tria d'estudis i en la manera com interpreten les seves capacitats, limitacions i expectatives de futur. Es dona l'opció de fer-la en anglès perquè es pretén que els alumnes puguin desenvolupar al menys un projecte "etwinning" amb altres escoles europees. En aquests projectes la llengua vehicular sovint és l'anglès.

A) MESURES DE COORDINACIÓ, ORGANITZATIVES I METODOLÒGIQUES

En aquesta assignatura es pretén fomentar l'aprenentatge de la llengua estrangera i el desenvolupament de la seva dimensió comunicativa i intercultural amb un enfocament comunicatiu, en el qual destaquí l'aprenentatge orientat a l'acció, a través de projectes on els alumnes aprenguin a identificar estereotips sexistes que poden influir en la seva manera d'actuar, en la tria d'estudis i en la manera en què interpreten les seves capacitats i limitacions.

B) DECISIONS SOBRE L'AVALUACIÓ DE LES MATÈRIES NO LINGÜÍSTIQUES EN LLENGUA ESTRANGERA

Serà impartida per un o més membres del departament d'anglès i es pretén que, al llarg del curs, els alumnes puguin desenvolupar al menys un projecte "etwinning" amb altres escoles d'Europa.

Es realitzarà una avaluació formativa dels projectes realitzats al llarg del curs.

5.4 ESPECIFICACIÓ DE LA LLENGUA EN QUÈ S'IMPARTEIX CADA ÀREA, ÀMBIT, MATÈRIA O MÒDUL

Cada matèria o mòdul s'ha d'impartir en la llengua especificada a continuació: 21

1r d'ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua castellana i literatura	Castellà

Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Igualtat de Gènere	Anglès
Resta de matèries	Català

2n d'ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Resta de matèries	Català

3r d'ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Resta de matèries	Català

4t d'ESO

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys

Resta de matèries	Català
-------------------	--------

FPB 1 (Títol professional bàsic en Serveis administratius)

MATÈRIA	LLENGUA
Comunicació i societat 1	Català /castellà /anglès
Resta de mòduls	Català

FPB 2 (Títol professional bàsic en Serveis administratius)

MATÈRIA	LLENGUA
Comunicació i societat 2	Català /castellà /anglès
Formació en centres de treball	Català
Resta de mòduls	Català

1r BATXILLERAT

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Resta de matèries	Català

23

2n BATXILLERAT

MATÈRIA	LLENGUA
Llengua castellana i literatura	Castellà
Primera llengua estrangera	Anglès
Segona llengua estrangera	Alemanys
Resta de matèries	Català

6 PLANTEJAMENTS DIDÀCTICS I CRITERIS METODOLÒGICS. 6.1 LA

METODOLOGIA DIDÀCTICA DE L'ENSENYAMENT I L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES CURRICULARS I DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA

Els departaments lingüístics del centre prioritzen la competència comunicativa, és a dir, es dóna molta importància a desenvolupar les quatre destreses:

- Comprensió oral
- Expressió oral
- Comprensió escrita
- Expressió escrita

Tot seguit, s'especifica la metodologia didàctica de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües curriculars i la seva coordinació.

6.1.1 Llengua i literatura catalana

El context sociolingüístic del centre ha canviat d'una manera molt evident al llarg dels darrers anys, per la qual cosa és necessari incidir molt en l'assoliment de les competències lingüístiques en llengua catalana per tal de garantir el compliment del deure legal quant a garantir que tots l'alumnat tenguin un domini acceptable, activament i passivament, dels dos idiomes oficials –i, en aquest cas, del català– en acabar l'educació obligatòria. Per això, s'ha d'incidir especialment en els criteris específics 2 (comprensió oral), 3 (expressió oral), 4 (comprensió escrita) i 5 (expressió escrita).

Des del departament, es treballa especialment en l'assoliment d'aquestes competències, sense que això impliqui deixar de banda les altres, especialment les referides al treball de

la diversitat lingüística i els diferents aspectes sociolingüístics (CE1), el foment de la lectura (CE7), el coneixement de la literatura catalana (CE8) i el coneixement i la reflexió metalingüística (CE9).

Pel que fa a la metodologia, a 1r i 2n d'ESO es fan servir Chromebooks i un quadern d'exercicis en paper que permet l'activació d'una llicència digital. L'ús del Chromebook ajuda els alumnes en el seu procés de digitalització i els ensenya a familiaritzar-se amb aquest tipus d'entorn. En aquest entorn, es creen aules virtuals a través de les

plataformes Moodle o Classroom, dins les quals els alumnes disposen de materials i sistemes avaluatius diversos que els ajuden a desenvolupar les seves competències.

Pel que fa a l'avaluació, es treballa per aconseguir una avaluació que cobresqui tots els diferents criteris a què s'ha fet esment, amb proves adequades a cada competència concreta: audicions per treballar la comprensió oral, comprensions inferencials per treballar la comprensió escrita, presentacions en diferents formats per treballar l'expressió oral, redaccions de diferents tipologies textuais per treballar l'expressió escrita, exposició i debat sobre la diversitat lingüística, lectura i debat sobre diferents obres literàries d'especial rellevància i diferents proves per treballar la competència metalingüística. En cas d'exàmens en paper, s'hi relaciona cada pregunta amb un criteri específic i, si és el cas, la nota apareix desglossada en els diferents criteris treballats a la prova.

6.1.2 Llengua castellana i literatura

A primer i segon d'ESO s'utilitza en Chromebook, un llibre d'activitats i l'aula virtual (Moodle). A la resta de nivells a més del llibre de text o activitats i de l'aula virtual (Moodle) es fa servir antologies de textos preparades pels membres del departament.

Les quatre destreses es treballen sempre dins un context que integra diferents sabers (no en exercicis aïllats) i sempre a partir de textos de diferent tipologia i de diferents àmbits.

La metodologia emprada segueix la legislació actual, és a dir, es treballa per competències. Cadascuna de les competències s'avalua per separat amb diferents instruments. Seguim el sistema DUA.

A més els sabers bàsics s'introdueixen de manera gradual i seqüencial en els diferents grups i nivells.

Sempre s'evita l'aprenentatge memorístic i potenciant la comprensió.

Quant a l'avaluació, com hem referit abans, s'usen diferents instruments segons la competència:

- a) Qüestionaris
- b) Vídeos
- c) Redaccions

- d) Comentaris de text
- e) Redacció de textos multimodals
- f) Treballs grupals / individuals, etc
- g) Treballs que desenvolupen la seva creativitat
- etc.

De manera esporàdica, es realitza una coavaluació. Habitualment, realitzem avaluació i autoavaluació, a més d'observacions a l'aula.

D'altra banda, la literatura es desenvolupa tenint en compte el seu context i sempre a partir de la lectura i anàlisi de textos o d'obres completes (lectura guiada) relacionades amb el fet literari objecte d'estudi.

6.2.3 Llengües estrangeres

Mediació lingüística (anglès)

A més, en l'àmbit de les llengües estrangeres, es treballa també la mediació lingüística, que consisteix en la interpretació i explicació i interpretació de cartells, infografies o informació que l'alumnat cerca de forma autònoma de forma oral i escrita adequant-se al seu nivell de coneixement de l'idioma. En aquest àmbit, també es treballa la comprensió lectora a l'hora d'interpretar el text o document que s'ha d'explicar. Es treballa tant de forma oral com de forma escrita.

EOIES (anglès i alemany a 4t ESO i BAT)

L'alumnat de l'IES Damià Huguet es pot presentar als exàmens oficials d'anglès de l'EOI dels nivells A2, B1, B2.1 i B2.2. Hi ha un professor del centre encarregat de coordinar el desenvolupament del programa al nostre centre. A més, aquest projecte es desenvolupa amb la col·laboració i coordinació de l'EOI de Manacor.

L'alumnat també té la possibilitat de participar al programa EOIES en la modalitat d'alemany, normalment dels nivells A1 o A2.

En l'àmbit de llengües estrangeres, disposem d'un auxiliar de conversa tant en anglès com en alemany perquè l'alumnat pugui practicar la competència oral amb persones nadiues. A més, també és una bona oportunitat perquè l'alumnat conegui la cultura anglosaxona i/o germànica de la mà d'una persona nadiua.

6.2.4 Coordinació per a l'aprenentatge de les llengües curriculars

Els departaments lingüístics i no lingüístics s'han de coordinar per tal d'aconseguir una transversalitat en l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües.

A partir del curs vinent, des dels departaments lingüístics, es volen desenvolupar propostes i activitats compartides per tal de treballar tant la comprensió com l'expressió oral a les diferents llengües curriculars.

Per garantir la competència comunicativa en llengua oral en llengua catalana i, si n'és el cas, en les altres llengües curriculars s'ha de dur a terme la conscienciació de l'alumnat que les llengües són vehicles de comunicació i que el seu coneixement i ús comporta un enriquiment acadèmic, cultural i personal.

6.2 ACTIVITATS DE FOMENT DE L'HÀBIT LECTOR

La lectura és una eina bàsica que fa possible un aprenentatge al llarg de la vida i garanteix la integració i adaptació de les persones a la societat, així com, és un factor fonamental per a l'aprenentatge en totes les àrees i matèries del currículum i facilita l'adquisició de les altres competències clau.

El desenvolupament de la competència lectora augmenta el rendiment acadèmic de tot l'alumnat i crea lectors que gaudeixen i aprenen llegint.

Tots els departaments didàctics s'han d'implicar en el foment de l'hàbit lector, tal com s'indica en el Pla de Lectura de l'IES Damià Huguet que s'articula al voltant de tres eixos: saber llegir, llegir per aprendre i gust per la lectura.

Actualment, al nostre centre es du a terme l'eix relacionat amb el gaudi lector i l'adquisició de l'hàbit lector mitjançant el Projecte lector que es desenvolupa a tota l'etapa de l'ESO; sempre respectant els següents ítems:

- Lliure elecció de llengua i de gènere, títol, autor, etc.
- No hi ha obres (lectures completes) obligatòries per a llegir.
- Es realitzen lectures guiades a classe.
- Es fomenta l'autonomia i el gaudi lector.
- S'intenta apropar la figura d'un autor/a local.
- Es pretén treure la vessant lúdica compartint l'experiència lectora (booktuber, pluja de versos, llibre d'artista, etc)
- Lectura com a cohesionador social: Legiland. Amb l'ús d'aquesta plataforma els alumnes amb poc recursos poden optar a lectures en línia.
- Potenciar l'ús de la biblioteca escolar i municipal.

A més el centre realitza un homenatge al llarg del curs a un autor/a local o a un gènere literari concret i, a partir de diverses activitats, s'intenta apropar-lo a l'alumnat.

Per al curs 2024/2025, s'ha fet una proposta de distribució de gèneres textuais per departaments.

6.3 ESTRATÈGIES ORGANITZATIVES I CURRICULARS PER GARANTIR LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA EN LLENGUA ORAL EN LLENGUA CATALANA I, SI N'ÉS EL CAS, EN LES ALTRES LLENGÜES CURRICULARS

L'assoliment de competència comunicativa en llengua catalana és una tasca transversal, i per tant no és només responsabilitat del Departament de Llengua Catalana. Tenint en compte tot allò que s'ha expressat en paràgrafs anteriors, és necessari que a nivell organitzatiu el centre procuri que aquest PLC es compleixi, tasca que recau en l'Equip Directiu, que és qui té la potestat de vetllar pel compliment de les normatives. Així, cal procurar que les activitats que organitzi el centre es facin en llengua catalana sempre que sigui possible.

És també oportú esmentar alguns exemples concrets d'activitats transversals que ajuden l'alumnat a assolir i millorar la seva competència comunicativa activa en llengua catalana, com ara:

- Exposicions orals: programar dins les SA de totes les matèries tasques que impliquin la comunicació oral davant una audiència.

- Vídeos: procurar que els vídeos de les matèries no lingüístiques que es projectin siguin en català.
- Lèxic: donar a conèixer el lèxic específic i els recursos lèxics disponibles dins cada matèria.
- Debats: per tal de treballar la competència oral més espontània en un discurs menys planificat, els debats a l'aula s'han de fer en català, excepte en les matèries de castellà o en matèries en una llengua estrangera.
- Auxiliar de conversa (anglès i alemany, si n'hi ha): a les assignatures de llengües estrangeres, un auxiliar de conversa ajuda a l'assoliment de la competència comunicativa.
- Dinamització: el centre promou activitats de dinamització lingüística en català a través d'un dinamitzador extern.
- Millora de la competència activa oral i escrita del professorat: Si se'n detecta la necessitat, el centre ha de promoure activitats encaminades a millorar la competència activa del professorat que ho necessiti.
- Actitud lingüística: cal que el personal del centre sigui conscient que la seva actitud lingüística és determinant en les actituds de l'alumnat i que actuen, explícitament o implícita, com a referents actitudinals.
- Programes d'intercanvi lingüístic amb altres centres.

7 CRITERIS D'AVALUACIÓ DEL DOMINI DE LES LLENGÜES OFICIALS

ACABADA L'ESCOLARITZACIÓ

Per avaluar el domini de les llengües en l'educació secundària i una vegada acabada l'escolarització, emprarem les evidències següents:

- Resultats de l'avaluació de l'assignatura de llengua catalana i literatura, al final de les etapes d'ESO i Batxillerat.
- Resultats de l'avaluació de l'assignatura de llengua castellana i literatura, al final de les etapes d'ESO i Batxillerat.

8 CRITERIS PER A L'ATENCIÓ ESPECÍFICA D'ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA AMB DÈFICIT DE CONEIXEMENT DE LLENGUA CATALANA I, SI TAMBÉ FOS EL CAS, DE LLENGUA CASTELLANA

El nostre centre acull alumnes nouvinguts de procedència diversa, que desconeix la llengua catalana, i sovint també la castellana. Per tant, s'han d'articular mesures i estratègies per aconseguir que aquests alumnes puguin adquirir, de la manera més ràpida possible, l'habilitat de la comprensió oral per tal que siguin capaços d'integrar-se a una aula ordinària i seguir els processos d'ensenyament i aprenentatge de les diferents assignatures. Posteriorment, aquests alumnes també han d'assolir la destresa de la llengua escrita i han d'iniciar l'adquisició de la resta de llengües curriculars.

És per això que en el nostre centre existeix un Pla d'Acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC), en el qual es recullen i sistematitzen la major part de les actuacions i les mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre en les millors condicions possibles, per tal que els alumnes adquireixin el més ràpidament possible la competència comunicativa. Aquesta capacitat els ha de permetre, d'una banda, relacionar-se amb el seu entorn més immediat, escolar i social. De l'altra, els ha de permetre, en el menor temps possible, incorporar-se plenament a una aula ordinària.

Els professors de PALIC tendran entre les seves funcions les de planificar, organitzar i avaluar les estratègies pedagògiques per atendre els alumnes d'incorporació tardana. Perquè l'atenció lingüística sigui de qualitat els grups de PALIC han de ser reduïts i el màxim d'homogenis possible. És necessari, per tant, destinar els recursos adients perquè hi pugui haver dos grups de PALIC, un de nivell inicial per als alumnes acabats d'arribar al centre amb desconeixement total de la llengua catalana, i un altre grup de nivell mitjà, per als alumnes que tenen una comprensió oral i escrita acceptable, però que necessiten millorar l'expressió oral. Convé que els alumnes de cada grup tinguin un sol professor de referència. L'enfocament de les classes de PALIC ha de ser sempre comunicatiu.

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà, sempre que sigui possible, el català, per fer-ne possible la integració.

Finalment, el centre ofereix també tallers de llengua per a joves nouvinguts fora de l'horari lectiu, que tenen com a objectius reforçar la competència oral, ajudar l'alumnat a assolir

els objectius de les diferents matèries, donar a conèixer la cultura, la llengua i la història de les Illes Balears i implicar les famílies dels alumnes participants.

9 CRITERIS I INSTRUMENTS PER FER EL SEGUIMENT I L' AVALUACIÓ DEL PLC

El Projecte Lingüístic de Centre ha de ser avaluat periòdicament i modificat segons les mancances que s'hi vagin detectant o segons les circumstàncies lingüístiques canviants de l'entorn del centre, amb l'objectiu d'aconseguir la plena competència en les llengües oficials, segons mandat estatutari. L'avaluació pot ser realitzada a partir dels instruments següents:

- Enquestes, informes o altres instruments per quantificar l'ús de la llengua vehicular per part de professors, alumnes, famílies i personal no docent.
- Memòries de la Comissió de Normalització Lingüística.
- Coordinació en el tractament de les llengües curriculars.

